

บรรณานุกรมหนังสือ

- กระทรวงมหาดไทย. รายงานผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น, ๒๕๑๘
- กรมศิลปากร (รวบรวม). พระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงแถลงพระบรมราชาธิบายแก้ไขการปกครองแผ่นดิน. พระนคร : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น, ๒๔๕๓
- คึกฤทธิ์ ปราโมช. "เทศบาลในสายตาประชาชน". ปรากฏของคึกฤทธิ์. พระนคร : สำนักพิมพ์คลังวิทยา, ๒๕๐๗
- จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ. สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาถนอมพิทยาลักษณ์ กระทรวงมหาดไทย. พระนคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๐๖
- จรรยา สุภาพ. ระบบการ เมืองเปรียบเทียบ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๑๘
- _____ "วิเคราะห์กลุ่มผลประโยชน์ในภาวะกึ่งอนิธิพลทางการเมือง" ภาควิชาการ เมืองและสังคม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, ๒๕๑๐
- ชุบ กาญจนประกร. "อุทกภัยและการดำเนินการปกครองท้องถิ่นในประเทศไทย" บทความและรายงานสัมมนาวิชาการ เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น, พระนคร : โรงพิมพ์สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, ๒๕๐๘

- ชำนาญ บูชาบุรณ. การกระจายอำนาจและการรวมอำนาจตามกฎหมาย, พระนคร: โรงพิมพ์
ส่วนท้องถิ่น, ๒๕๐๕
- ชูวงศ์ ฉายบุตร. "ความสัมพันธ์ระหว่างส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น"
บทความและรายงานสัมมนาวิชา เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น, พระนคร:
โรงพิมพ์สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, ๒๕๐๘
- _____ . เอกสารการวิจัย เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่น.
พระนคร: โรงพิมพ์สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, ๒๕๐๒
- _____ . "การเมืองในท้องถิ่น" รวมบทความกรรมการปกครอง. พระนคร:
โรงพิมพ์สวนท้องถิ่น, ๒๕๐๑
- _____ . "หลักพรรคการเมือง" รวมบทความกรรมการปกครอง. พระนคร:
โรงพิมพ์สวนท้องถิ่น, ๒๕๐๑
- คำรง ลัทธพิพัฒน์. "การพัฒนาการเมืองในท้องถิ่น" ทฤษฎีและแนวความคิดในการพัฒนา
ประเทศไทย. พระนคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การซื้อและการขายแห่ง
ประเทศไทย, ๒๕๐๕
- นรกิจบริหาร, หลวง. การจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน. พระนคร: โรงพิมพ์วิทยุ
พานิช, ๒๕๐๓
- บุญรงค์ วิดวงค์. การปกครองท้องถิ่นทั่วไป. พระนคร: โรงพิมพ์วิบูลกิจ, ๒๕๐๘
- ประยูร กาญจนกุล. คำบรรยายกฎหมายปกครองพิศดาร. พระนคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์, ๒๕๕๔

- โมรินทร์ พาณิชพันธ์. "ท้าวไปเกิดต้องงาบกับเทศมาท่านจะหาอย่างไร" บทความเกี่ยวกับ
การปกครอง. พระนคร: โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น, ๒๕๑๒
- ไพโรจน์ ชัยนาม. คำอธิบายกฎหมายรัฐธรรมนูญเปรียบเทียบ. พระนคร: โรงพิมพ์
พานิชคุณณ, ๒๕๕๕
- สมพงษ์ เกษมสิน. การปกครองของไทย. นครหลวงกรุงเทพธนบุรี: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนา
พานิช, ๒๕๑๕
- สนิท วิไลจิตต์. "ข้อที่นำสังเขปบางประการ เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นในประเทศไทย
ที่กำลังพัฒนา" บทความทางวิทยุกระจายเสียงและบทความสำคัญ
บางเรื่อง กรมการปกครอง. พระนคร: โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น, ๒๕๑๐
- สนธิ บางยี่ขัน. และวิชา นภาศิริกุลกิจ. การเมืองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหา-
วิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๑๗
- เดวิด ลายลักษณ์ และบุญเรือง นาคินพคุณ (รวบรวม). ประชุมกฎหมายประจำศก เล่มที่
๑๒ พระนคร: โรงพิมพ์เคเคบี, ๒๕๑๕
- สนธิ เชนาพันธ์. แผนพัฒนาการ เมืองไปสู่ระบอบประชาธิปไตยตามแนวพระราชดำริ
ของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
ไทยเซเนม, ๒๕๑๕
- เสถ์ จามริก (แปล). ความคิดทางการเมืองจากแปลไต่ถึงปัจจุบัน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๑๕
- หยุด แสงอุทัย. หลักรัฐธรรมนูญ. พระนคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๑๓

อาชวัน วายวาทน์. "นคประโยชน์แห่งตน" พฤติกรรมในการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง
สมาชิกสภาเทศบาล พ.ศ. ๒๕๑๐. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักทำเนียบ
นายกรัฐมนตรี, ๒๕๑๖

เอกสารอักษรมหา

วิญญู อังคณารักษ์, "แนวความคิดในการกระจายอำนาจการปกครองท้องถิ่น" เอกสาร
ประกอบคำบรรยายวิชาการปกครองท้องถิ่น, กรมการปกครอง
กระทรวงมหาดไทย, ๒๕๑๕

เอนก สิทธีประศาสน์, "แนวความคิดในการปกครองท้องถิ่น" เอกสารประกอบคำบรรยาย
วิชาการปกครองท้องถิ่น, กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย,
๒๕๑๕

อรรถ วิสูตรโยธาภิบาล, "การปกครองท้องถิ่นที่เกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ" เอกสาร
วิจัยส่วนบุคคลในลักษณะวิชาการ เมือง, วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร,
๒๕๐๖

วารสาร

โกสินทร์ วงศ์สุรวัฒน์. "วาทกรรมรัฐสภา" รัฐศาสตร์สาร ๑ (มกราคม - เมษายน ๒๕๑๘)

กระทรวงมหาดไทย. "สำเนาหนังสือตราพระราชบัญญัติของเสนาบดีกระทรวงมหาดไทย
ถึงพระยาพิไชยคุณทร ผู้ว่าราชการเมืองสมุทรสาคร ลงวันที่ ๒
สิงหาคม ร.ศ. ๑๒๔" เทศาภิบาล ๓ (เมษายน - กันยายน
ร.ศ. ๑๒๖)

- กระทรวงมหาดไทย. "รายงานการประชุมข้าหลวงเทศาภิบาล ร.ศ.๑๒๕" เทศาภิบาล ๒
(ตุลาคม - มีนาคม ร.ศ.๑๒๕)
- _____ . "เรื่องสุขาภิบาล." เทศาภิบาล ๒ (ตุลาคม - มีนาคม ร.ศ.๑๒๕)
- สุข กางจวนประกร. "นายกเทศมนตรี: พอมาน" "เอกสารประกอบความรู้การประชุมใหญ่
ครั้งที่ ๑ พระนคร: โรงพิมพ์สวนทองถิ่น ๒๕๐๓
- ชลอ วนัญญาติ. "ถ้าซาฟเจ้า เป็นนายกเทศมนตรี." เทศสัมพันธ์ ๑ (๑๔ มิถุนายน
๒๔๙๙)
- _____ . "คุยกันฉันท์ญาติ" เทศสัมพันธ์ ๕ (๑๖ ตุลาคม ๒๕๐๒)
- _____ . "อุดมคติและการดำ เป็นการปกครองท้องถิ่นในประเทศไทย"
เอกสารประกอบความรู้การประชุมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย,
๒๕๐๙
- ชำนาญ ยุวบูรณ์. "คำบรรยายเรื่องผู้บริหารงานเทศบาล" ชาวสารเทศบาลนคร -
กรุงเทพ ๙ (กรกฎาคม) ๒๕๐๔
- พร ษาสุนทรพิพิธ. "ที่มาแห่งเทศบาล" เอกสารประกอบความรู้สันนิบาตเทศบาลแห่ง
ประเทศไทย, ๒๕๐๖
- มาลัย หุวะนันทน์. "วิธีการประสา งาน" เอกสารประกอบความรู้สันนิบาตเทศบาล
แห่งประเทศไทย, ๒๕๐๓
- _____ . "กระบวนการปรับปรุงเทศบาล" เทศสัมพันธ์ ๑๔ (๑๔ ตุลาคม ๒๕๐๖)

- เมธา สุขบรรพต. "ความซัดแย้งตนเอง" รัฐศาสตร์นิเทศ ๑ (มกราคม – มีนาคม ๒๕๑๐)
- ยงยุทธ วิชัยดิษฐ. "เทศบาลยุค Win You" นิตยสารทองถิ่น ๑๒ (ธันวาคม ๒๕๑๘)
- ศิริรัตน์ ทวีรัตน์. "การปกครองแบบเทศบาล" สันนิบาตสาร ๒, ๒๕๑๘
- สฤณี ชนะรัชต์. "คำกล่าว เปิดประชุมนายกเทศมนตรี ปลัดเทศบาล และผู้ตรวจการ เทศบาลทั่วราชอาณาจักร" เทศสัมพันธ์ ๒ (๑๓ ตุลาคม ๒๕๐๖)
- สุทัศน์ ศิริสวय. "เทศบาลกับคูวาราชการจังหวัด" เทศสัมพันธ์ ๒ (๑๘ ตุลาคม ๒๕๐๖)
- สนธิ วิไลจิตต์. "ฐานะของนายกเทศมนตรี" เอกสารประกอบความรู้สันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย, ๒๕๐๒
- สุรชัย สุทธิบุญ และธนอม สุขศาสตร์. "ปัญหาการปกครองท้องถิ่นของอังกฤษ" วารสารพัฒนบริหารศาสตร์, (ตุลาคม ๒๕๑๒)
- เหมยอิง อมร่างกูร. "การปรับปรุงรายได้เทศบาล" เอกสารประกอบความรู้สันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย, ๒๕๑๐
- ไสว พานมณี. "อำนาจนายกเทศมนตรีในการบริหารงานบุคคล" ท้องถิ่น ๓ (มีนาคม ๒๕๒๐)
- สภาวิจัยแห่งชาติ. รายงานผลการวิจัยเรื่องการบริหารงานในวงราชการ โดยคณะอนุกรรมการ สาขารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์, ๒๕๐๙

กฎหมาย

พระราชกำหนด สุขุมวิท กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๑๑๖. ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ ๑๔
 หน้าที่ ๓๘ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๑๑๖

พระราชบัญญัติจัดการสุขุมวิท พ.ศ. ๑๒๗. ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ ๒๕
 (กัมขายน พ.ศ. ๑๒๗)

พระราชบัญญัติรายได้เทศบาล พ.ศ. ๒๔๔๗. ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ ๗๐
 ตอนที่ ๑๖ ลงวันที่ ๕ มีนาคม ๒๔๔๗

พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๔๖. ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ ๗๐
 ตอนที่ ๑๔ ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๔๔๖

_____ . (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๔๘. ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ ๗๒
 ตอนที่ ๕๘ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๔๔๘

_____ . (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๔๙. ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ ๗๔
 ตอนที่ ๑๑ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๔๕๐

_____ . (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๐. ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ ๕๔
 ตอนที่ ๒๖ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๑๐

_____ . (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๑๙. ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ ๕๓
 ตอนที่ ๑๕๖ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๑๙

ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ . ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ ๕๓ ตอนที่ ๑๕๕
 ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๑๕

พระราชกฤษฎีการะเบียบพนักงานเทศบาล พ.ศ. ๒๕๑๙. ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ ๕๓
 ตอนที่ ๑๐๙ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๑๙

- ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๖. ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ ๒๐๖ ตอนที่ ๑๕๐
(ฉบับพิเศษ) ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๐๕
- กระทรวงมหาดไทย. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย วิชาการงบประมาณ พ.ศ.๒๕๑๓
- _____ . ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยขออนุญาตเบิกการประชุมสภา
เทศบาล พ.ศ.๒๕๕๖
- _____ . ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการปฏิบัติงานของ
เทศบาล พ.ศ.๒๕๕๖
- วิทยานิพนธ์
- ถวิล ไพรสงค์. "ทฤษฎี ๖ ทางการบริหารของนายกเทศมนตรี". วิทยานิพนธ์
คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๐๘
- ดิเรก สันวิรัช. "การชั่งกันในเทศบาล". วิทยานิพนธ์คณะรัฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๑๒
- ประมวล รุจน์เสรี. "ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อเทศบาลนครกรุงเทพฯ".
วิทยานิพนธ์คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๐๘
- วิเชียร จวะสถิต. "การเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลในประเทศไทย".
วิทยานิพนธ์คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,
ไผ่ปรากฎ พ.ศ. ที่ทำ
- สมเจตน์ พันธุ์โสมิต. "ความขัดแย้งทางการบริหารระหว่างนายกเทศมนตรี กับ
ปลัดเทศบาล ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลเมืองสมุทรปราการ".

วิทยานิพนธ์แผนกวิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๐

Karnjanaprakorn, Choopi "Municipal Government in Thailand
as and Institution and Process of Self-Government
Doctoral Dissertation, Department of Government,
Indiana University, 1953

หนังสือสั่งการและคำสั่งกระทรวงมหาดไทย

หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๑๑/ว. ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๑๖ เรื่อง
ขอความเข้าใจและกำหนดแนวทางปฏิบัติในกรณีเทศบาลได้รับ
หลักการแห่งร่างเทศบัญญัติงบประมาณประจำปี

..... ที่ มท ๐๓๑๑/๑๒๔๖๕ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๑๘ เรื่อง
การออกเสียงลงคะแนนของประธานสภาเทศบาลในฐานะสมาชิก

..... ที่ มท.๐๓๑๑/ว.๘๕๕ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๑๘
เรื่อง การปฏิบัติงานของสมาชิกสภาจังหวัด สมาชิกสภาเทศบาลและคณะเทศ-
มนตรี.
คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๘๘๕/๒๕๑๘ ลงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๑๘ เรื่อง

ยุบสภาเทศบาลตำบลหนองแค

..... ที่ ๓๕๓/๒๕๒๐ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๒๐ เรื่อง

ยุบสภาเทศบาลเมืองพระประแดง

..... ที่ ๒๗๑/๒๕๒๐ ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ เรื่อง

แต่งตั้งคณะกรรมการและคณะครูทำงานเพื่อพิจารณาปรับปรุงและ
พัฒนาการบริหารการปกครองแห่งชาติ

หนังสือเทศบาลเมืองพะเยาที่ ๒๐๗/๒๕๒๐ ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๒๐ เรื่อง

นายกเทศมนตรีขอลาออกจากตำแหน่ง

สัมภาษณ์

- นายโชค วีรธรรม พูลสวัสดิ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดสระบุรี เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๒๐
- นายเลิศ หงษ์ภักดิ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา เมื่อวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๒๐
- นายพัฒนา สุวรรณพาณิชย์ ผู้อำนวยการกองราชการส่วนท้องถิ่น กรมการปกครอง เมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๒๐
- นายบุญรงค์ นิลวงศ์ หัวหน้าฝ่ายวิจัยและประเมินผล กองราชการส่วนท้องถิ่น กรมการปกครอง เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๐
- นายวิศิษฐ์ รุ่งอรุณพิศาล เจ้าพนักงานปกครอง ๕ ช่วยราชการในตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายการอบรมและทะเบียนประวัติ กองราชการส่วนท้องถิ่น กรมการปกครอง เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๐
- นายธาดา ธรรมนิมิต ผู้ตรวจการส่วนท้องถิ่น จังหวัดสระบุรี เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๒๐
- นายสมเกียรติ สังข์สัมพันธ์ ผู้ช่วยผู้ตรวจการส่วนท้องถิ่น จังหวัดสระบุรี เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๒๐
- นายอนันต์ มีธานี ปักัดจังหวัดเชียงราย เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๒๐

ภาษาอังกฤษ

Burhead, Jesse . Government Budgeting. New York: John Wiley and son, Inc, 1956

Chambers's Encyclopaedia. London : Pergamon Press Limited, 1968

Dahl, Robert A. Who Govern? New Haven and London : Yale University Press, 1961

Jackson, R.M. The Machinery of Local Government. New York: Martin's Press, 1965

Jennings, Sir Ivor. Principle of Local Government Law. London : University of London Press Ltd, 1965

Lagarus, Richard S. Personality and Adjustment. New Jersey: Prentice - Hall Inc, 1963

Holloway, William V. State and Local Government in the United State. New York: McGraw-Hill Book Company Inc, 1951

MacCorkle, Stuart A. American Municipal Government and Administration. Boston : Heath and Company, 1948

Metcalf, Henry C. and Urwick, William L. (eds) Dynamic Administration. New York: Harper and Row, 1940

March, Jame G. and Simon, Herbert A. Organization. New York : John Wiley and son Inc, 1958

Montagu, Harris G. Comparative Local Government. Great Britain : William Brendon and son Ltd, 1948

Nigro, Felix A. Modern Public Administration. Second edition, New York: Harper and Row Publishers, 1970

Robson, William A. " Local Government " Encyclopaedia of the Social Science. New York : Macmillan Co,1935

Taylor, Phillip E. The Economic of Public Finance.
New York : Macmillan Co, 1956

United Nation. Decentralization for National and Local Development. Department of Economic and Social Affairs. New York : Unpublished, 1962

White, Leonard D. Introduction to the Study of Public Administration. New York:The Macmillan Co,1955

Wit, Daniel. A Comparative Survey of Local Government and Administration. Bangkok : Kurusapha, 1967

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถาม

- นายกเทศมนตรี เทศมนตรี
 สมาชิกสภาเทศบาล
 สระบุรี
 แก่งคอย
 หนองแค
 เทศบาล

โปรดขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ตามความคิดเห็นของท่าน

- เพศ ชาย หญิง
- อายุ 20 - 30 ปี 41 - 50 ปี 61 ปีขึ้นไป
 31 - 40 ปี 51 - 60 ปี
- การศึกษา ประถมศึกษา อาชีวศึกษาหรืออนุปริญญา
 มัธยมศึกษา ปริญญาตรีหรือสูงกว่า
- อาชีพ เจ้าของกิจการ, การค้า, ธุรกิจ ครู อาจารย์
 ข้าราชการบำนาญ อื่น ๆ (ระบุ).....
- ท่านคิดว่าสมาชิกสภาเทศบาลมีการปฏิบัติหน้าที่ก่อกำกับการปฏิบัติงานของคณะเทศมนตรีหรือไม่
 มี ไม่มี
- ท่านคิดว่ากฎหมายว่าด้วยเทศบาลให้อำนาจสภาเทศบาลในการควบคุมการบริหารงานของคณะเทศมนตรีไว้เพียงพอ
 มากที่สุด
 มาก
 น้อย
 ไม่ให้เลย

7. อำนาจตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2519 มาตรา 45 (2) ที่ระบุว่า ถ้าสภาเทศบาลไม่รับหลักการแห่งร่างเทศบัญญัติงบประมาณประจำปีแล้ว ความเป็น คณะเทศมนตรีต้องสิ้นสุดลงทั้งคณะท่านคิดว่าสภาเทศบาลได้ใช้อำนาจหน้าที่ด้วยความสมเหตุ สมผลและเป็นธรรมเพียงใด
- ไม่เป็นธรรม
- เป็นธรรมแล้ว
8. นอกจากการควบคุมคณะเทศมนตรีตามมาตรา 45 (2) แล้ว การควบคุมการบริหารงานของ สภาเทศบาลตามมาตรา 31 และมาตรา 34 ด้วยการตั้งกระทู้ถามหรือเปิดอภิปรายทั่วไปแล้ว ลงมติไม่ไว้วางใจคณะเทศมนตรีนั้น ท่านคิดว่าเหมาะสมเพียงใด
- เหมาะสมแล้ว
- ยังไม่เหมาะสม
9. สมาชิกสภาเทศบาลมีอำนาจในการควบคุมการบริหารงานของคณะเทศมนตรี ท่านคิดว่าได้มี การปฏิบัติตามอำนาจนี้เป็นข้อเท็จจริงเพียงใด
- เป็น
- ไม่เป็น
10. ถ้าไม่เป็นไปตามคำกล่าวอ้างดังกล่าวท่านคิดว่าอะไร เป็นสาเหตุที่ทำให้คณะเทศมนตรีมีอำนาจ เห็นอสภาเทศบาล
- พระราชบัญญัติให้อำนาจคณะเทศมนตรีมากเกินไป
- คณะเทศมนตรีมีกำลังเงินหนุนหลัง
- การขาดความรู้และความสามารถของสมาชิกสภาเทศบาล
- ประชาชนไม่สนใจที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง
- อื่น ๆ (ระบุ).....

11. การที่ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลน้อยท่านคิดว่า เป็นเพราะ
- ประชาชนขาดศรัทธา
 - ประชาชนไม่สนใจเรื่องการเลือกตั้ง
 - ประชาชนไม่เข้าใจถึงเรื่องการเมืองท้องถิ่น
 - อื่น ๆ (ระบุ).....
12. ท่านคิดว่าสภาเทศบาลมีความจำเป็นสำหรับการปกครองในระบบเทศบาลเพียงใด
- จำเป็นมาก
 - จำเป็น
 - ไม่จำเป็นเท่าที่ควร
13. ท่านคิดว่าระบบเทศบาลของไทยในปัจจุบันควรมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขหรือไม่
- ควรเปลี่ยนแปลง
 - เหมาะสมแล้ว
14. หากท่านคิดว่าควรเปลี่ยนแปลงควรเปลี่ยนแปลงเป็นแบบ
- เลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง
 - ใช้แบบคณะกรรมการ (รวมฝ่ายบริหารและนิติบัญญัติเข้าด้วยกัน)
 - ใช้แบบผู้จัดการช่วยการจ้างนักบริหารอาชีพเข้ามาบริหารงาน
15. ตามความคิดเห็นของท่านจะแก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างคณะเทศมนตรีกับสภาเทศบาลได้อย่างไร.....
-

ฝ่ายวิจัยและประเมินผล
กองราชการส่วนท้องถิ่น
กรมการปกครอง

สถิติเทศบาลที่ไม่ยาวนานรางวัลเทศบาลดีเด่นงบประมาณ

ปีพ.ศ. ๒๕๑๘

๑. เทศบาลเมืองชัยนาท
๒. เทศบาลตำบลแก่งคอย
๓. เทศบาลเมืองสระบุรี
๔. เทศบาลเมืองภูเก็ท
๕. เทศบาลเมืองนนทบุรี
๖. เทศบาลเมืองสมุทรปราการ
๗. เทศบาลเมืองนครศรีธรรมราช

ปี พ.ศ. ๒๕๒๐

๑. เทศบาลเมืองสกลนคร
๒. เทศบาลเมืองอุตรธานี
๓. เทศบาลเมืองสงขลา
๔. เทศบาลตำบลหนองแค
๕. เทศบาลเมืองพะเยา
๖. เทศบาลเมืองพิจิตร

ที่มา ฝ่ายวิจัยและประเมินผล กองราชการส่วนท้องถิ่น กรมการปกครอง

(สำเนา)

คำสั่งกระทรวงมหาดไทย

ที่ ๘๗๕/๒๕๑๘

เรื่อง ยุบสภาเทศบาลตำบลหนองแค

.....

ควยปรากฏว่าเทศบาลตำบลหนองแคไม่สามารถบริหารงานได้ตามปกติ เนื่องจากไม่อาจจัดให้มีการประชุมสภาเทศบาล เพื่อพิจารณาร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๘) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๑๘ ได้ ทั้งนี้ เพราะสภาเทศบาลเกิดการขัดแย้งกันในเรื่องส่วนตัว และแบ่งเป็นฝ่ายอย่างเห็นได้ชัด แม้จะมีการประชุมสภาเทศบาลถึง ๓ ครั้ง แต่การประชุมก็ไม่อาจดำเนินไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาเทศบาล พ.ศ. ๒๕๑๖ เพราะสภาเกิดการอลเวง จนประชาชนสภาเทศบาลต้องสั่งปิดการประชุมก่อนหมดระเบียบวาระ ซึ่งหากปล่อยให้เหตุการณ์เป็นเช่นนี้ต่อไป นอกจากจะทำให้เกิดความเสียหายแก่ราชการและท้องถิ่นแล้ว ยังทำให้ภาพพจน์ของการปกครองท้องถิ่นพลอยเสียไปด้วย

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๘ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๑๖ จึงให้ยุบสภาเทศบาลตำบลหนองแคเพื่อดำเนินการแต่งตั้งสมาชิกสภาเทศบาลชุดใหม่ ซึ่งกระทรวงมหาดไทยจะได้พิจารณาคำเกินการให้เสร็จภายใน ๙๐ วัน

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป.

สั่ง ณ วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๑๘

สมคิด สุทรเวช
(นายสมคิด สุทรเวช)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

(สำเนา)

พระราชบัญญัติ

เทศบาล พ.ศ. 2496

๗๑๖

มาตรา 23 ให้กระทรวงมหาดไทยวางระเบียบข้อบังคับการประชุมสภาเทศบาลไว้

มาตรา 31 ในที่ประชุมสภาเทศบาล สมาชิกย่อมมีสิทธิตั้งกระทู้ถามคณะเทศมนตรีหรือเทศมนตรีในข้อความใด ๆ อันเกี่ยวกับการงานในหน้าที่ได้ แต่คณะเทศมนตรีหรือเทศมนตรีย่อมทรงไว้ซึ่งสิทธิที่จะไม่ตอบ เมื่อเห็นว่าข้อความนั้นๆยังไม่ควรเปิดเผยเพราะเกี่ยวกับความปลอดภัยหรือประโยชน์สำคัญของเทศบาล

มาตรา 34 สมาชิกสภาเทศบาลไม่ต่ำกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกที่อยู่ในตำแหน่งมีสิทธิที่จะรวมกันทำคำร้องยื่นต่อนายอำเภอ ในกรณีเทศบาลตำบล หรือผู้ว่าราชการจังหวัด ในกรณีเทศบาลเมืองหรือเทศบาลนครว่าคณะเทศมนตรีหรือเทศมนตรีผู้ใดปฏิบัติการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน ละเลยไม่ปฏิบัติตาม หรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือมีความประพฤติอันนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ตำแหน่ง หรือแก่เทศบาล หรือแก่ราชการ เมื่อนายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณี ได้รับคำร้องนั้นให้พิจารณาว่าสมควรจะเรียกประชุมสมาชิกสภาเทศบาลหรือไม่ ถ้าเป็นการสมควรก็ให้เรียกประชุมสมาชิกสภาเทศบาลและคณะเทศมนตรี เพื่อให้มีการอภิปรายเกี่ยวกับคำร้องนั้นว่า สมควรจะส่งไปยังกระทรวงมหาดไทยหรือไม่ เมื่อที่ประชุมมีมติอย่างใด ให้นายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณีปฏิบัติไปตามมตินั้น

การประชุมตามความในวรรคก่อนให้เป็นการประชุมลับ โดยให้นายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณี เป็นประธาน การลงมติวินิจฉัยขอปรึกษาในการประชุมนี้ให้กระทำโดยวิธีลงคะแนนลับ

ระเบียบการประชุมนั้น ให้ใช้ระเบียบข้อบังคับการประชุมสภาเทศบาลโดย

อนุมัติ แต่ต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่ต่ำกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกที่อยู่ในตำแหน่ง
จึงจะเป็นองค์ประชุม

มาตรา 74 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจที่จะยุบสภาเทศบาล
เพื่อให้ราษฎรเลือกตั้ง หรือแต่งตั้งสมาชิกใหม่ ในคำสั่งยุบสภาเทศบาลนั้นต้องกำหนดให้เลือก
ตั้งและแต่งตั้งสมาชิกสภาเทศบาลใหม่ภายในเก้าสิบวัน

ฯลฯ

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 70 ตอนที่ 14 หน้า 222 ลงวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2496)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประกาศคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ 336

โดยที่คณะปฏิวัติพิจารณาเห็นว่า เทศบาลเป็นหน่วยบริหารราชการของท้องถิ่นควรจะ
ได้ปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและมุ่งจัดให้หาความเดือดร้อน บำบัดทุกข์
บำรุงสุขของประชาชนอย่างแท้จริง จึงมีความจำเป็นที่จะต้องแก้ไข ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วย
เทศบาลบางมาตราให้รัดกุม และชัดเจนยิ่งขึ้น หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งต่อไปนี้

ข้อ 1. ให้ยกเลิกความในมาตรา 45 แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496
ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2499 และให้ใช้ความต่อไปนี้

" มาตรา 45 เทศมนตรีทั้งคณะต้องออกจากตำแหน่ง เมื่อ

(1) สมาชิกภาพแห่งสภาเทศบาลชุดที่คณะเทศมนตรีเข้ารับหน้าที่สิ้นสุดลง
ทั้งนี้ให้คณะเทศมนตรีที่ออกนั้นอยู่ในตำแหน่ง เพื่อดำเนินกิจการในหน้าที่ของคณะเทศมนตรีต่อไป
จนกว่าคณะเทศมนตรีที่แต่งตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่

(2) สภาเทศบาลไม่รับหลักการแห่งร่างเทศบัญญัติงบประมาณประจำปี โดย
ได้ได้รับความเห็นชอบของผูวราชการจังหวัดหรือกระทรวงมหาดไทยแล้วแต่กรณี

(3) ความเป็นเทศมนตรีของนายกเทศมนตรีสิ้นสุดลง หรือเทศมนตรีต้อง
ออกทั้งคณะ หรือ

(4) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งให้เทศมนตรีทั้งคณะออกจากตำแหน่ง
ในกรณี (2) (3) และ (4) นี้ ให้ผูวราชการจังหวัดแต่งตั้งผู้ที่เห็นสมควรเท่า
จำนวนของคณะเทศมนตรีที่ต้องออกให้เป็นคณะเทศมนตรีชั่วคราว เพื่อดำเนินกิจการของเทศ-
บาลไปจนกว่าจะได้แต่งตั้งคณะเทศมนตรีขึ้นใหม่ การแต่งตั้งคณะเทศมนตรีขึ้นใหม่จะต้อง
ดำเนินการภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่คณะเทศมนตรีออกจากตำแหน่ง

ข้อ 4. ให้เพิ่มข้อความต่อไปนี้เป็นมาตรา 62 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล

พ.ศ. 2496

" มาตรา 62 ทวิ ในกรณีที่สภาเทศบาลไม่รับหลักการแห่งร่างเทศบัญญัติงบประมาณประจำปีในกรณีแห่งเทศบาลตำบล ให้ประธานสภาเทศบาลส่งร่างเทศบัญญัตินั้นไปยังนายอำเภอ เพื่อส่งไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดโดยเร็ว ในกรณีแห่งเทศบาลเมืองและเทศบาลนคร ให้ประธานสภาเทศบาลส่งร่างเทศบัญญัตินั้นไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาร่างเทศบัญญัตินั้น ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นชอบด้วยกับสภาเทศบาลที่ไม่รับหลักการแห่งร่างเทศบัญญัติให้ร่างเทศบัญญัตินั้นตกไป

ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดไม่เห็นชอบด้วยกับสภาเทศบาลที่ไม่รับหลักการแห่งร่างเทศบัญญัตินั้น ให้ส่งคืนสภาเทศบาลพิจารณาใหม่ ถ้าสภาเทศบาลยื่นคำเดิม ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดส่งร่างเทศบัญญัติไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย พร้อมด้วยเหตุผลภายในกำหนดเวลาสิบห้าวันนับแต่วันที่ไต่รับร่างเทศบัญญัตินั้น ถ้ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยไม่เห็นชอบด้วยกับสภาเทศบาลที่ไม่รับหลักการแห่งร่างเทศบัญญัตินั้น ให้รับส่งร่างเทศบัญญัติมายังผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อลงชื่ออนุมัติ ถ้าเห็นชอบด้วยก็ให้ร่างเทศบัญญัตินั้นเป็นอันตกไป"

ฯลฯ

ประกาศ ณ วันที่ 13 ธันวาคม พุทธศักราช 2515

จอมพล ถนอม กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 89 ตอนที่ 190 หน้า 202 (ฉบับพิเศษ) ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2515)

(สำเนา)

พระราชบัญญัติ

เทศบาล (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2519

มาตรา 3 ให้ยกเลิกความในมาตรา 45 แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 336 ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2515 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

" มาตรา 45 เทศมนตรีทั้งคณะต้องออกจากตำแหน่ง เมื่อ

(1) สมาชิกภาพแห่งสภาเทศบาลชุดที่คณะเทศมนตรีเข้ารับหน้าที่สิ้นสุดลง ทั้งนี้ ให้คณะเทศมนตรีที่ออกนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินการในหน้าที่ของคณะเทศมนตรีต่อไป จนกว่าคณะเทศมนตรีที่แต่งตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่

(2) สภาเทศบาลไม่รับหลักการแห่งร่างเทศบัญญัติงบประมาณ และญวาราชาการจังหวัดเห็นชอบด้วยกับสภาเทศบาลที่ไม่รับหลักการแห่งร่างเทศบัญญัติงบประมาณนั้น หรือสภาเทศบาลไม่รับหลักการแห่งร่างเทศบัญญัติงบประมาณควยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกสภาเทศบาลทั้งหมด

(3) ความเป็นเทศมนตรีของนายกเทศมนตรีสิ้นสุดลง หรือเทศมนตรีต้องออกทั้งคณะ หรือ

(4) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งให้เทศมนตรีทั้งคณะออกจากตำแหน่ง

ในกรณี(2) (3) และ(4) ให้ญวาราชาการจังหวัดแต่งตั้งผู้เห็นสมควรเท่าจำนวนของคณะเทศมนตรีที่ต้องออกให้เป็นคณะเทศมนตรีชั่วคราว เพื่อดำเนินกิจการของเทศบาลไปจนกว่าจะได้แต่งตั้งคณะเทศมนตรีขึ้นใหม่ การแต่งตั้งคณะเทศมนตรีขึ้นใหม่จะต้องดำเนินการภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่คณะเทศมนตรีออกจากตำแหน่ง "

มาตรา 4 ให้ยกเลิกความในมาตรา 62 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 เพิ่มเติมโดยประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 336 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พุทธศักราช 2515 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 62 ทวิ ในกรณีที่สภาเทศบาลไม่รับหลักการแห่งร่างเทศบัญญัติงบประมาณในกรณีแห่งเทศบาลตำบล ให้ประธานสภาเทศบาลส่งร่างเทศบัญญัตินั้นไปยังนายอำเภอ เพื่อส่งไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดโดยเร็ว ในกรณีแห่งเทศบาลเมือง และเทศบาลนคร ให้ประธานสภาเทศบาลส่งร่างเทศบัญญัตินั้นไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาว่าร่างเทศบัญญัตินั้น ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นชอบด้วยกับสภาเทศบาลที่ไม่รับหลักการแห่งร่างเทศบัญญัติ ให้ร่างเทศบัญญัตินั้นตกไป ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดไม่เห็นชอบด้วยกับสภาเทศบาลที่ไม่รับหลักการแห่งร่างเทศบัญญัตินั้น ให้ส่งคืนสภาเทศบาลพิจารณาใหม่ ในกรณีที่สภาเทศบาลยืนยันตามเดิม ด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของสมาชิกสภาเทศบาลทั้งหมด ให้ร่างเทศบัญญัตินั้นตกไป แต่ถ้าสภาเทศบาลยืนยันตามเดิมด้วยคะแนนเสียงน้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกสภาเทศบาลทั้งหมด ให้ประธานสภาเทศบาลส่งร่างเทศบัญญัตินั้นไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อลงชื่ออนุมัติ "

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 93 ตอนที่ 156 ฉบับพิเศษ หน้า 37 ลงวันที่ 24 ธันวาคม 2519)

ความมาก

(สำเนา)

ที่ มท. 0311/ว. 331

กระทรวงมหาดไทย

8 สิงหาคม 2516

เรื่อง ซ่อมความเข้าใจและกำหนดแนวทางปฏิบัติในกรณีสภาเทศบาลไม่รับหลักการแห่งร่าง
เทศบัญญัติงบประมาณประจำปี

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด (เว้นกรุงเทพมหานคร)

อ้างถึง ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 336 ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2515

ตามประกาศของคณะปฏิวัติที่อ้างถึง ข้อ 1 และข้อ 4 แก้ไขเพิ่มเติม
กฎหมายเทศบาล ในกรณีสภาเทศบาลไม่รับหลักการแห่งร่าง เทศบัญญัติงบประมาณประจำปี ซึ่งเป็น
การเปลี่ยนแปลงวิธีการพิจารณาร่าง เทศบัญญัติงบประมาณประจำปีของสภาเทศบาลขึ้นใหม่ อันเป็นผล
ให้การออกจากตำแหน่งของเทศมนตรีทั้งคณะแตกต่างไปจากหลักการเดิม กระทรวงมหาดไทยเห็น
สมควรซ่อมความเข้าใจและกำหนดแนวทางปฏิบัติในเรื่องนี้ เพื่อให้จังหวัดและเทศบาลถือปฏิบัติ
ให้ถูกต้อง ดังต่อไปนี้

1. ในกรณีสภาเทศบาลไม่รับหลักการแห่งร่าง เทศบัญญัติงบประมาณประจำปี
ให้ประธานสภาส่งร่าง เทศบัญญัติ ชี้แจง เหตุผล พร้อมด้วยสำเนารายงานประชุมสภา ไปยังผู้ว่า
ราชการจังหวัดเพื่อพิจารณา (ในกรณีเทศบาลตำบล ให้ประธานสภาส่งไปยังนายอำเภอ เพื่อส่งต่อ
ไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดโดยเร็ว) ก่อนการพิจารณาร่าง เทศบัญญัติงบประมาณประจำปี ถ้าผู้ว่าราชการ
จังหวัดเห็นว่า เหตุผลที่สภายกขึ้นอ้างในการไม่รับหลักการแห่งร่าง เทศบัญญัติงบประมาณประจำ
ปี ยังคลุมเครือหรือไม่ชัดเจน ซึ่งไม่เพียงพอที่จะอาศัยเป็นหลักในการวินิจฉัย ก็ให้ส่งร่าง เทศบัญญัติ
งบประมาณประจำปีคืนสภา และให้สภาชี้แจงเหตุผลเพิ่มเติมให้ได้ความกระจ่างขึ้น ในกรณีเช่นนี้
ไม่ถือว่าความเห็นของผู้ว่าราชการจังหวัดแย้งกับความเห็นของสภาที่ไม่รับหลักการแห่งร่าง เทศ
บัญญัติงบประมาณประจำปี (เพราะยังไม่ได้อินิจฉัยหลักการแห่งร่าง เทศบัญญัติงบประมาณประจำปี
แต่อย่างใด) ต่อเมื่อสภาได้ชี้แจงเหตุผลเพิ่มเติมจนได้ความกระจ่างขึ้นแล้ว ผู้ว่าราชการจังหวัด
จึงจะพิจารณาและวินิจฉัยว่า เห็นชอบด้วยหรือไม่เห็นชอบด้วยกับสภาที่ไม่รับหลักการแห่งร่าง เทศ
บัญญัติงบประมาณประจำปีได้

ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัด เห็นชอบด้วยกับสภาที่ไม่รับหลักการแห่งร่าง เทศบัญญัติงบประมาณประจำปี เทศบัญญัติงบประมาณประจำปีนั้น เป็นอันตกไป และเทศมนตรีทั้งคณะต้องออกจากตำแหน่ง เพื่อการนี้ ให้จังหวัดแจ้งเทศบาลทราบโดยด่วน และการออกจากตำแหน่งของคณะ เทศมนตรีให้มีผลตั้งแต่วันที่ผู้ว่าราชการ จังหวัดวินิจฉัยสั่งการ

ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดไม่ เห็นชอบด้วยกับสภาที่ไม่รับหลักการแห่งร่าง เทศบัญญัติงบประมาณประจำปี ก็ให้ส่งคืนสภาพิจารณาใหม่ ในกรณีที่สภามีมติให้รับหลักการ ก็ให้ดำเนินการพิจารณาร่าง เทศบัญญัติฉบับนั้นในวาระที่ 2 และวาระที่ 3 ต่อไปตามระเบียบ

2. ในกรณีที่สภายืนยันตามเดิม ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดส่งร่าง เทศบัญญัติงบประมาณประจำปี ซึ่งแจ้งเหตุผล พร้อมควยสำเนารายงานการประชุมสภาที่เกี่ยวข้องทั้งหมดไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยภายในกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับร่าง เทศบัญญัติงบประมาณประจำปีนั้น เพื่อพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาด อนึ่งแม่ผู้ว่าราชการจังหวัด จะด้วยเหตุผลใดก็ตาม เกิดกลับใจ เห็นด้วยกับสภาที่ไม่รับหลักการแห่งร่าง เทศบัญญัติงบประมาณประจำปี ก็ต้องรายงานกระทรวงมหาดไทยตามวิธีการดังกล่าวข้างต้นนี้ เช่นเดียวกัน

ถ้ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เห็นชอบด้วยกับสภาที่ไม่รับหลักการแห่งร่าง เทศบัญญัติงบประมาณประจำปี ร่าง เทศบัญญัติงบประมาณนั้น เป็นอันตกไป และเทศมนตรีทั้งคณะต้องออกจากตำแหน่ง เพื่อการนี้ กระทรวงมหาดไทยจะแจ้งให้จังหวัดทราบโดยด่วน และการออกจากตำแหน่งของคณะ เทศมนตรี ให้มีผลตั้งแต่วันที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยชี้ขาด

ถ้ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ไม่เห็นชอบด้วยกับสภาที่ไม่รับหลักการแห่งร่าง เทศบัญญัติงบประมาณประจำปี กระทรวงมหาดไทยจะไต่ส่งร่าง เทศบัญญัติมายังผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อลงชื่ออนุมัติและแจ้งเทศบาลประกาศใช้ เทศบัญญัติต่อไป ในกรณีเช่นนี้ จะเห็นได้ว่าร่าง เทศบัญญัติงบประมาณประจำปี เทศบาลไม่ต้องนำเสนอต่อสภาเพื่อพิจารณา ในวาระที่ 2 และวาระที่ 3 ตามที่กำหนดไว้โดยระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาเทศบาล พ.ศ. 2496 อีก

จึงเรียนมาเพื่อถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
วิฑูร จักกะพาก
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

(สำเนา)

ความมาก

ที่ มท๐๓๑๑/ว.๕๕๔

กระทรวงมหาดไทย

๘ พฤศจิกายน ๒๕๑๕

เรื่อง การปฏิบัติงานของสมาชิกสภาจังหวัด สมาชิกสภาเทศบาลและคณะเทศมนตรี

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

จากคำปราศรัยของนายกรัฐมนตรี (นายชานินทร กรีฑวิเชียร) เมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๑๕ ในส่วนที่เกี่ยวกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มีสาระสำคัญที่จะนำมาเป็นแนวทางปฏิบัติของการบริหารงานของท้องถิ่น ของสมาชิกสภาจังหวัด สมาชิกสภาเทศบาลและคณะเทศมนตรี สรุปได้ ดังนี้

๑. เกี่ยวกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พิจารณาว่าจากการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรที่แล้วมา ประชาชนได้เลือกคนดีเข้ามาแทนน้อยไป ผู้แทนราษฎรส่วนใหญ่ไม่มีอุดมคติที่แน่นอน ไม่มีอุดมคติของพรรคการเมือง เป็นเหตุให้เกิดการแตกแยกกันขึ้น และที่ร้ายก็คือมีการซื้อขายคะแนนเสียงแลกตั้ง ผลลงมาเป็นค่านจรรโลงประเทศเพื่อความมั่นคงและเพื่อความสถาพรของเศรษฐกิจนั้นไม่มีเลย

๒. จะต้องมีการเสริมสร้างความเข้าใจของประชาชนให้เข้าถึงและเข้าใจในจักรกลของระบอบประชาธิปไตย โดยให้ประชาชนได้ตระหนักในหน้าที่และความรับผิดชอบของตน การดำเนินการจะต้องฝึกอบรมอย่างค่อยเป็นค่อยไปเป็นขั้นตอนนานพอสมควร ไม่ใช่ประกาศรัฐธรรมนูญวันนี้ พรุ่งนี้ก็เป็นประชาธิปไตยเต็มตัว

๓. สิ่งที่มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนกว่าตัวระบอบประชาธิปไตยก็คือ ตัวนักการเมืองหรือผู้บริหารบ้านเมืองที่ดี ต้องมีความรู้ความสามารถพร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ในระบอบประชาธิปไตย

๔. ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ผ่านมา ที่ประสบความล้มเหลวไปไม่รอด ไม่ใช่เพราะระบอบการปกครองไม่ดีหรือว่าขั้นตอนไม่ถูกต้อง แต่เป็นเรื่องตัวบุคคลไม่ดีพอช่วย ไม่ได้ทำหน้าที่ของตนในระบอบประชาธิปไตยซึ่งจะต้องแก้ไขทั้งระบอบการปกครอง และตัวบุคคลที่มานับพันบาทในระบอบประชาธิปไตย

ฉะนั้นกระทรวงมหาดไทยขอ ข้อมความเข้าใจ ในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาจังหวัด สภาเทศบาลและคณะเทศมนตรี ดังต่อไปนี้

๑. สมาชิกสภาจังหวัด สมาชิกสภาเทศบาลและคณะเทศมนตรี กิตต่างก็เป็นผู้ที่ได้รับเลือกตั้งจากประชาชนให้เข้ามาดำรงตำแหน่งที่เกียรติศักดิ์แล้ว สมควรที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีอุดมการณ์ และเจตนาที่ซื่อตรงดี

๒. การบริหารงานของท้องถิ่นจะต้องดำเนินการไปโดยชอบและสุจริตโดยเสียข้างมากในสภา อย่าให้มีการซื้อขายคะแนนเสียงหรือใช้สิทธิพลชั้นใดชั้นชนหรือบังคับให้สภาท้องถิ่นแต่งปฏิบัติตามความประสงค์หรือผลประโยชน์แห่งตน

๓. จากการร้องเรียนและการสับตุรับฟังของกระทรวงมหาดไทย ปรากฏว่ามีการประชุมสภาท้องถิ่นในหลาย ๆ แห่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประชุมสภาเทศบาลไม่ดำเนินการตามครรลองของระบอบประชาธิปไตย คือ มีการชิงไหวชิงพริบหาเหตุผลส่วนตัว เพื่อโดยลุ่มกัน เป็นประการสำคัญ เป็นผลทำให้คณะเทศมนตรีหลายแห่งต้องล้มลุกคลุกคลาน เปลี่ยนคณะเทศมนตรีบ่อยครั้ง เป็นผลเสียหายต่อการบริหารงานของท้องถิ่นเป็นอย่างมาก ทำให้ภาพพจน์ในการปกครองท้องถิ่นต้องเสียหายและเสื่อมศรัทธาในสายตาของประชาชน

จึงขอให้สมาชิกสภาจังหวัด สมาชิกสภาเทศบาลและคณะเทศมนตรี ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ลักษณะดังกล่าวข้างต้น ได้ยุติการกระทำดังกล่าวเสีย โดยให้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีผลประโยชน์และความเจริญก้าวหน้าของท้องถิ่นเป็นที่ตั้ง เพื่อให้การปกครองท้องถิ่นได้เป็นรากฐานที่สำคัญของการปกครองระบอบประชาธิปไตยสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และให้แจ้งสมาชิกสภาจังหวัด สมาชิกสภาเทศบาลและคณะเทศมนตรี ทราบต่อไป.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

สมัคร สุนทรเวช

(นายสมัคร สุนทรเวช)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

โทร. ๒๒๑๒๑๘๘

ประวัติผู้เขียน

- ชื่อ นายจรงค์ศักดิ์ สุวรรณประทีป
- อายุ 24 ปี
- เกิด 25 มกราคม 2497 จังหวัดสมุทรสงคราม
- การศึกษา โรงเรียนวัดคัมภีร์นันทาราม
โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
โรงเรียนข้าราชการฝ่ายปกครอง วิทยาลัยการปกครอง
- วุฒิการศึกษา ศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐศาสตร์)
ประกาศนียบัตรตามหลักสูตรการฝึกอบรมพลศึกษา รุ่นที่ 18
- การรับราชการ 2 มกราคม 2519 ปลัดอำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร
8 พฤศจิกายน 2519 เจ้าหน้าที่ปกครอง 3 ฝ่ายวิชัยและประเมินผล
กองราชการส่วนท้องถิ่น กรมการปกครอง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย